

Samen staan we sterk!

KansPlus is het Landelijke Belangen netwerk voor mensen met een verstandelijke beperking en hun sociale netwerk. Zij heeft 8000 leden, 1000 vrijwilligers en 70 ledengroepen. Zij zet alles in het werk om de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke beperking te verbeteren. Zij doet dit door belangenbehartiging, informatievoorziening, en lotgenotencontact.

Grote gevolgen en zorgen

De huidige tijd wordt gekenmerkt door bezuinigingen en grote veranderingen in het zorgstelsel en in de wetgeving. De landelijke overheid gaat een aantal taken aan gemeenten overdragen. Zo wordt persoonlijke begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking niet meer landelijk geregeld,

maar moeten gemeenten daarvoor gaan zorgen. De maatregelen van de overheid hebben een grote impact op het leven van mensen met een verstandelijke beperking. Dit komt de kwaliteit van hun leven bepaald niet ten goede. Zij worden noodgedwongen geconfronteerd met verhuizingen, moeten langer thuis blijven wonen, veranderen van vorm of plek van dagbesteding of krijgen minder zorg van professionals. Mensen die tot voor kort in een AWBZ instelling terecht konden blijven nu noodgedwongen thuis wonen en zijn aangewezen op plaatselijke voorzieningen. Ook voor de toch al zwaar belaste ouders en mantelzorgers van verstandelijk beperkte mensen betekent dit een grote zorg, erbij.

Lokale belangenbehartiging is van groot belang

Mensen met een verstandelijke beperking zijn kwetsbaarder dan de gemiddelde burger. Hun kwetsbaarheid vraagt om steun van mensen die hen bijstaan bij het behartigen van hun belangen en die voor hen opkomen in de samenleving. Die belangenbehartiging moet nu veel meer op de plaatselijke politiek en op door de gemeente gecontracteerde dienstverleners gericht zijn. Dit stelt nieuwe en hoge eisen aan de vrijwilligers van de ledengroepen van KansPlus.

Tot nu toe hebben zij zich vooral beziggehouden met het organiseren van ontmoetingsactiviteiten en informatieverstrekking. Hierdoor is het probleem ontstaan dat de ledengroepen in het algemeen te weinig ervaring en deskundigheid hebben om decentrale belangenbehartiging inhoudelijk en organisatorisch op te pakken en vorm te geven. En dat is wel hard nodig in deze onrustige tijden!

Daarom wil KansPlus de ongeveer 70 plaatselijke en regionale ledengroepen de komende jaren extra ondersteunen met het Meerjarenprogramma 'Belangenbehartiging Lokaal'

KansPlus maakt zich sterk voor hen en zorgt dat er in hun directe omgeving mensen zijn die de handen ineen slaan, zicht hebben op ontwikkelingen, de weg weten naar instanties, vanuit ervaring weten wat een verstandelijke beperking voor mogelijkheden en onmogelijkheden met zich mee kan brengen. Welke zorg en ondersteuning er nodig is. Met respect voor de eigen zeggenschap en kracht van de mensen waar het om gaat. Het Meerjaren programma Belangenbehartiging Lokaal informeert en equipeert vrijwilligers om bij te dragen aan een goed leven van mensen met een verstandelijk beperking in de snel veranderende samenleving.

Het project is tot stand gekomen in samenwerking met de KansPlus ledengroepen. In de regio wordt de noodzaak hiervan onderstreept

Huub Moonen, lid werkgroep signalen en adviseur wmo-platform gemeente Eijsden/Margraten:

“ Ik zie dat er problemen ontstaan doordat verstandelijk beperkte mensen en hun verzorgers onvoldoende kennis hebben van de mogelijkheden voor goede zorg, dagbesteding, vervoer daar naar toe etc. Ambtenaren kennen de procedures ook niet. Daarom is het belangrijk dat wij de juiste informatie geven, bijvoorbeeld over het aanvragen van een second opinion of mediation. Er voltrekt zich in 2015 een nog grotere ramp als ook individuele begeleiding, dagbesteding en tijdelijk verblijf door gemeenten moeten worden geregeld. naar de gemeenten gaan. Voor die tijd moeten wij zorgen dat onze achterban goed geïnformeerd is.

Marion Thielemans, moeder van een – thuiswonende dochter Laura, 18 jaar (met zus Iris op foto)

‘Voor mij is het onduidelijk wat er gaat gebeuren, wat gaat de gemeente nu precies overnemen. Het verontrust mij dat er nu al allemaal wijziging plaatsvinden in bijvoorbeeld het vervoer, en de begeleiding, mogelijkheden tot opvang (logeerhuizen en buitenschoolse opvang) voordat de omschakeling naar de WMO heeft plaatsgevonden. Logeerhuizen zijn niet meer elke dag open. En zijn niet meer in staat om elke dag opvang te bieden. Ouders moeten dan behoorlijk wat aanpassingen doen. De samenstelling van de groep van mijn dochter wijzigt, haar ritme verandert.

Ik zie het gesleep met cliënten naar andere plekken van dagbesteding, niet omdat het een goede plek is, maar omdat het goedkoper is. Er komen andere vervoerders. Vervoerders die cliënten aanleveren in twee shifts. Wat een onrust brengt dit in een groep!.

Kees Marges, Belangenbehartiger, vader van Pablo

‘Zowel regering als parlement, maar ook de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN), actoren op landelijk niveau, nemen beslissingen die van invloed zijn op de belangen van onze zoon die bij ons thuis woont in Rotterdam. Bijvoorbeeld: de financiering en organisatie van de zorg die hij krijgt op zijn dagverblijf, zoals zijn dagelijkse begeleiding, komt per 1-1-2015 te vallen onder de wmo en komt dus onder verantwoordelijkheid van de gemeente te vallen. Instellingen reageren op hun beurt op die decentralisatie en vooral op de bezuinigingen die daar mee gepaard gaan, door te reorganiseren, in te krimpen of, zoals in ons persoonlijke geval, zich te specialiseren op jongeren en de zorg voor volwassenen (mijn zoon) af te stoten’.

**Waarom verdient het Meerjarenprogramma Belangenbehartiging
Lokaal voor mensen met een verstandelijk beperking centraal uw
steun?**

Mensen met een verstandelijk beperking hebben recht op een kwalitatief goed leven en op de extra zorg- en ondersteuning die hiervoor nodig is, waar zij ook wonen. Zij dreigen als burgers ondergesneeuwd te worden in een samenleving waar kennis, vaardigheden, mondigheid en assertiviteit noodzakelijke vaardigheden zijn om voor je rechten op te komen. Mensen met een verstandelijke beperking, en hun ouders en verzorgers hebben uw steun nodig om voor hun rechten op te komen.

Organisatie en aansturing van het Meerjarenprogramma

Belangenbehartiging Lokaal

Belangennetwerk KansPlus coördineert het Meerjarenprogramma Belangenbehartiging centraal. Het programma bestaat uit vijf deelgebieden:

Registreren:

Voorwaarde voor goede belangenbehartiging is dat de juiste informatie aanwezig is. Daarom is het noodzakelijk om de landelijke beleidsinformatie te verbeteren. Dat doen we door de ontwikkeling van een tool waarmee de analyse van de vragen van cliënten die geregistreerd worden aan te vullen met een financiële vertaling. Daarmee kan aan politici en andere beleidsmakers worden verduidelijkt wat de financiële consequenties zijn van beleidsmaatregelen die de vereniging KansPlus voorstelt. Het programma zal hiervoor een aanpak ontwikkelen.

Kennis delen:

Het programma wil uitwisseling bevorderen die gericht is op het leren van elkaars ervaringen met de plaatselijke politiek en voorzieningen. Het programma wil hiervoor nieuwe manieren ontwikkelen waardoor de kennis over plaatselijke successen meteen en in korte tijd over alle ledengroepen verspreid wordt bijvoorbeeld door webinars te organiseren.

Daarnaast is het programma gericht op samenhang in plaatselijke belangenbehartiging: samen sta je sterker. Voor succesvol optreden is het noodzakelijk dat ledengroepen hun kennis en ervaring delen met andere groep die ook plaatselijk actief zijn door bijeenkomsten in de regio te organiseren, samen te werken in gemeentelijke werkgroepen die signalen verzamelen en inbrengen in de wmo-raad

Deskundigheid bevorderen:

Voor lokale belangenbehartiging is het noodzakelijk om goed op de hoogte te zijn van wet- en regelgeving om een op behoeften afgestemde, samenhangende uitvoering daarvan te bewaken. Bovendien zijn vaardigheden nodig op het terrein van strategische interventies en politieke beïnvloeding. Het train de trainersprogramma leidt ertoe dat er een landelijke pool van vrijwilligers is die in de toekomst de cursus en intervisie rond wet- en regelgeving en politieke beïnvloeding als trainer kunnen uitvoeren. Het landelijke train de trainersprogramma bestaat uit een stage, een cursus en een intervisie.

Netwerkontwikkeling en zichtbaarheid:

Mensen met een verstandelijke beperking hebben direct belang bij goede zorg en ondersteuning ten einde een optimale kwaliteit van leven te kunnen realiseren. Het is belangrijk dat zij elkaar kunnen ontmoeten in netwerken. In deze netwerken kunnen ze gezamenlijk hun wensen ten aanzien van de zorg en ondersteuning verwoorden en bij de verantwoordelijke instanties behartigen. Bovendien kunnen ze elkaar ondersteunen in het verduidelijken van de individuele behoefte aan ondersteuning. De mensen waar het om gaat zijn slechts in beperkte mate georganiseerd en aangesloten bij bestaande belangenorganisaties. Het programma is daarom mede gericht op het onderzoeken van de wijze waarop deze individuele belanghebbenden het meest effectief bereikt kunnen worden om deel te nemen aan de lokale netwerken.

Bekendheid en zichtbaarheid van de vereniging:

Een nieuwe impuls op het gebied van bekendheid en zichtbaarheid van de vereniging en de doelgroep mensen met een verstandelijke beperking in de lokale samenleving is hard nodig. In de eerste plaats moet het voor alle mensen met een verstandelijke beperking en hun familie duidelijk zijn dat de plaatselijke KansPlus ledengroep actief is op het terrein van belangenbehartiging. De ledengroep moet zich ook ondersteund weten door niet-leden om plaatselijk legitiem op te kunnen komen voor de belangen van alle mensen met een verstandelijke beperking en hun familie. Daarnaast is het van belang dat plaatselijke politici, leden van politieke partijen, ambtenaren en plaatselijke dienstverleners een goed beeld hebben van het leven van mensen met een verstandelijke beperking en hun familie, en van de noodzaak om een aantal specifieke voorwaarden te scheppen voor hun kwaliteit van leven. Daarbij moet aandacht zijn voor de diversiteit van verstandelijke beperkingen. Het programma wil de ledengroepen een aantal handvatten bieden waarmee de plaatselijke zichtbaarheid en bekendheid van de ledengroep vergroot kan worden.

Resultaten

Het programma leidt tot resultaten op de volgende terreinen.

- Plaatselijk zijn 75-100 netwerken tot stand gekomen van mensen met een verstandelijke handicap en hun familie/vertegenwoordigers.
- Mensen met een verstandelijke beperking en hun familie/vertegenwoordigers die niet in een belangenorganisatie zijn georganiseerd, worden bereikt voor deelname aan 30-40 plaatselijke netwerken.
- De ledengroepen maken gebruik van positieve ervaringen met belangenbehartiging van andere ledengroepen.
- De ledengroepen werken samen met andere belangenbehartigers in de gemeente.
- De ledengroepen bouwen naamsbekendheid op bij mensen met een verstandelijke beperking en hun familie in hun gemeente (duurzaam in 10 % van de gemeenten) en verwerven steun van hen voor activiteiten op het terrein van belangenbehartiging.
- De ledengroepen geven plaatselijke politici, leden van politieke partijen, ambtenaren en plaatselijke dienstverleners een goed beeld van het leven van mensen met een verstandelijke beperking en hun familie, en overtuigen hun van de noodzaak om een aantal specifieke voorwaarden te scheppen voor hun kwaliteit van leven. Daarbij hebben zij aandacht voor de diversiteit van verstandelijke beperkingen.
- De ledengroepen veralgemeniseren behoeften aan ondersteuning die samenhangen met diverse soorten verstandelijke beperkingen en verbinden ze met plaatselijke beleidskaders.
- De ledengroepen bewaken een op behoeften afgestemde, samenhangende uitvoering van wet- en regelgeving die van belang is voor de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke

beperking en hun familie, zoals jeugdzorg, WMO, participatie, AWBZ.

- De ledengroepen interveniëren strategisch en laten hun invloed gelden bij processen van politieke besluitvorming over onderwerpen die betrekking hebben op de kwaliteit van leven van mensen met een verstandelijke beperking.

Het programma Belangenbehartiging lokaal draagt bij aan:

- Duurzame aandacht voor de noden en behoeften van mensen met een verstandelijke beperking
- De borging van de kwaliteit van leven van mensen
- Het centraal stellen van de eigen kracht en zeggenschap van mensen
- Het tot stand komen van verbindingen tussen mensen en organisaties
- Het bevorderen van de deskundigheid van Mantelzorgers en vrijwilligers .
- Het delen van (ervarings) kennis met professionele kennis
- Het zichtbaar maken van mensen met een verstandelijke beperking in de lokale samenleving
Kennis van – vernieuwde- relevante Wet en regelgeving

Samenhang en samenwerking: KansPlus doet het niet alleen!

KansPlus streeft naar samenwerking, samenhang en krachtenbundeling. In elke regio zijn verschillende organisaties en platforms actief. KansPlus wil de spin zijn in het web zijn en met alle betrokkenen samen voldoende massa maken om de belangen van de mensen met een verstandelijke beperking te borgen.

Kees Marges, Belangenbehartiger regio Rotterdam: ‘Belangen van mensen met een verstandelijke beperking zijn op verschillende plaatsen aan veranderingen onderhevig: landelijk, gemeentelijk, zorg instellingen en zorgverzekeraars. Op al die plaatsen zouden de belangen van deze mensen goed behartigd moeten worden. De belangenorganisaties zouden op al die veranderingen invloed moeten kunnen uitoefenen. Op gecoördineerde manier en in onderling verband, want een beslissing op één van die vier plaatsen heeft invloed op de andere drie plaatsen”.

Hieronder volgt een aantal aangrijpingspunten die in het programma verdere uitwerking zullen krijgen:

Lokaal samen :

KansPlus wil de mogelijkheden in kaart brengen en uitbouwen om samen met andere regionaal/lokaal werkende organisaties, in ieder geval vanuit de vg sector , daaronder mee te verstaan de organisatie van mensen met een verstandelijke beperking zelf, de nodige verbindingen aan te gaan en duurzaam samen te werken.

Samenwerking met het project Aandacht voor iedereen.

KansPlus wil graag samenwerken met het vanwege VWS gefinancierde Project Aandacht voor Iedereen. KansPlus hanteert daarbij het uitgangspunt dat zij als belangenbehartiger optreedt. Het project Aandacht voor Iedereen bedient een bredere doelgroep dan verstandelijk gehandicapten en vervult vanuit haar opdracht een faciliterende en informerende rol.

